

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefranctate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Din cauza s. sărbători de Sâmbătă și a ss. Pascii, numărul proesim va apăre numai Joi în 28 Aprile v.

Sibiu, 21 Aprile, 1888.

Tendențele de guvernare ale ministeriului din Cislaitania sunt diametral opuse cu cele ale guvernului nostru, și nu odată s'a născut acută discuție diaristică între organele, cari reprezintă vederile contelui Taaffe și între celea, cari stau aproape de vederile ministrului Tisza.

În timpul din urmă diferența de vederi în cele interne a ajuns a fi încordată în așa măsură, încât guvernul din Viena s'a aflat îndemnat se confiscă diarele guvernului din Budapesta, deoarece acestea au atacat în mod de tot necruțătoriu ținuta guvernului cislaitan în afaceri de natură de administrațiune internă.

Lucrul acesta își are importanța sa, și trebuie să ne ocupăm cu el la acest loc.

Guvernul țerilor din Cislaitania și-a pus de problemă împăcarea tuturor naționalităților, cari compun aceea jumătate a monarhiei. Majoritatea parlamentului din Viena până acum a spriginit pe acest guvern, care a și rupt cu politica de cutropire a partidei germane, care altcum se numesce stēnga intrunită, și a și introdus unele îmbunătățiri însemnate, promovând interesele deosebitelor naționalități cu considerare la binele general al monarhiei, care nu se poate închipuși deosebit de binele singuraticelor popoare ale ei.

Diametral opus stă lucrul în jumătatea părții din monarhie, anume în regatul Ungaria. Aici justele pretensiuni ale naționalităților nu sunt considerate după cuviință; mai mult: legile aduse în urma pactului dualistic, nu mai sunt considerate, ci parte sunt eluate prin ordinațiuni ministeriale, parte călcați pe picioare fără cea mai mică rezervă, parte abrogate prin altele posteroare, după cum a cerut curentul bolnăvicios creat de presa de aici, care nu are în vedere consolidarea statului pe base solide, nu o dezvoltare naturală a lucrurilor, ci provocarea de conflicte între deosebitele rase din statul nostru.

E lucru natural, că presa de aici n'a putut privi cu ochi buni dezvoltarea lucrurilor în cealaltă jumătate a monarhiei, întocmai precum presa vieneză și bohemă, care dă espresione vederilor guvernului Taaffe, n'a putut aproba tendințele guvernului din Budapesta. Și este lucru de tot natural când — având în vedere interesul general al monarhiei, stă omul să întrebe: cum e posibil, ca două di-

recțiuni cu totul opuse să producă înflorirea întregului, cum e posibil, ca o jumătate a monarhiei să crească să înflorească, între împregiurări, pe cari cealaltă jumătate le consideră de lovitură de moarte, de otravă pentru întreaga monarhie?

Secretul acesta secret este până în ziua de astăzi și el secret va rămânea încă mult timp.

Și câtă vreme va exista această abnormitate în cele două jumătăți ale monarhiei, va exista și cearta între presa din B-Pesta și cea din Viena și prin rostul ministrului seu president în mod indirect va desaproba sistemul politic dela noi, declarând, că Ungaria n'are să se mestece în afacerile interne din Austria, și confiscând diarele, cari esprimă vederile guvernului nostru.

Este aceasta un catacteristic semn al timpului.

În una și aceeași monarhie două sisteme de guvernare, una opusă celeilalte, nu pot contribui la consolidarea instituțiilor comune, și toată lumea scie, că acestea constituie importanța monarhiei noastre din afară. Interesul monarhiei și în special cel al statului ungar pretinde, ca să înceteze actuala sistemă de guvernare din Ungaria, să înceteze lupta de rasă, punându-se începutul cu dreapta aplicare a art. de lege XLIV din 1868 despre egala îndreptățire a naționalităților.

Revista politică.

În zilele trecute se vorbea, că ministrul president Tisza, va renunța dela conducerea ministeriului de finanțe. Cercul mai bine informat din Budapesta, susțin însă, că portofoliul de finanță, ce-l are dl Tisza ca provisoriu il va ține definitiv, să intenționează însă denumirea unui ministru de interne, în persoana fostului ministru de finanță Iuliu Szapary.

Scirile din Viena semnaleză ziua de 28 Aprile ca o zi de mare însemnătate politică. Înainte de prânz ministrul de finanțe, Dunajewski, a fost primit în o lungă audiență de Maj. Sa, după care a urmat o lungă conferență ministerială. După prânz ministrul de esterne, contele Kálnoky, în decurs de mai bine de o oară, făcu un raport Maj. Sale, după care a urmat earăși o lungă conferență ministerială sub conducerea Maj. Sale. Conferența de după prânz a avut de obiect afaceri militare de o mare importanță, ear în cea dinainte de prânz a fost cestiunea dărei pentru spirt.

În timpul mai recent aceasta cestiune a devenit în conecsiune cu cestiunea scoalei confesionale (lex Liechtenstein). Dacă polonii vor primi la prima ceterire proiectul lui Liechtenstein, partida clericală va

consimți cu legea pentru spirt, la din contră acest partid va opune cea mai mare rezistență. Totul condiționează acum dela majoritatea clubului polon.

Un vehement războiu de presă s'a reinceput între Berlin și Petersburg. Începutul îl făcu de astădată foaia berlineză „Post“, care consideră în numirea generalului Bogdanovici de consilier intim al ministeriului de esterne rus o grea lovitură la adresa Germaniei, căci acest bărbat e inamicul de moarte al germanilor și influințele lui asupra persoanei țarului produc efect puternic.

Un cas de tot caracteristic s'a întâmplat în constituționalismul sêrbesc. Regele pare a deveni din ce în ce tot mai neconstituțional. Scupcina sêrbească s'a închis, nu însă de guvern, ci prin un comisariu special al regelui Milan. Motivul cel mai grav se pare a fi vestindu-se adunării numirea noului guvern, adunarea n'a mai strigat ca de obicei: „trăiască regele“ ci: „trăiască poporul.“ Ministrul cel nou face parte din nuanța progresiștilor, cu el s'a adus o mare confuziune între partidele din Sêrbia. Radicalii încă nu s'au satorit programul, se vorbesce, că unii dintre ei se vor retrage dela viața politică; alții stâruesce la o acțiune energică desvoltată din unirea tuturor elementelor liberale. Cabinetul cel nou e privit de un ministeriu de tranzițiune, care va pregăti calea unui ministeriu curat progresist.

Resbelul italian abisinian, pare a se fi isprăvit. Locutorii din Hamosan au primit ordin să-și înceapă munca lor ordinară, căci în curënd se va încheea pace. Transportarea trupelor italiene din Africa s'a început.

Cercul electoral sinodal-congresual Deva-Orăștie.

Orăștie, în 25/13 Aprile, 1888.

(Încehere.)

Dar și pozițiunea geografică recomandă Orăștia ca centru electoral sinodal și congresual față cu Deva. Comunele dealungul Mureșului, și cele din stēnga Mureșului, precum și cele de sub poalele Carpaților din partea de sus a protopresbiteratului Orăștiei, toate aceste într'un număr de suflete considerabil gravitează naturalmente cu toate interesele lor materiale spre centrul Orăștiei, ca cel mai frecuent emporiu în această parte. Tot asemenea gravitează și comunele din partea de jos a ppresbiteratului până la riul Streiu mai natural spre Orăștie decât spre cercul Hațegului sau Deva. Din aceste considerațiuni Orăștia se potrivește de minune pentru a fi un centru electoral compus din mai multe

FOIȚA.

Foi din diarul sêrmanului preot din Wiltshire.

(După Zschokke.)

(Urmare.)

Dimineața anului nou 1765.

Acest an se începe cu o întâmplare minunată și totodată tristă. Lucrul s'a întâmplat în chipul următoriu:

La 6 oare dimineața, când, stând în pat, cugețam asupra predicei mele de astăzi, auzi, că bate la ușă cineva. Polly era deja în bucatărie. Iute sări afară să vadă, cine e și să deschidă; nu eram dați să ne cerceteze cineva atât de timpuriu. În întunerecul, care domnia afară, ea dete de un om, care avea pe brață o cutie mare, pe care o predece Polly cu cuvintele: Domnul — (numele nu-l înțeles Polly) trimite domnului părinte aceasta cutie, și-l roagă să grijească bine de aceea ce conține.

Mirată și plină de bucurie luă Polly cutia. Adu ceteriorul se depărta. Incet bătu Polly la ușă odăiții mele, ca să vadă, dacă sunt deștept. La răspunsul meu veni înlăuntru, imi pofți deodată cu bună dimineața și noroc de anul nou și adaugă, ridicând: Vezi tătuțule, că Polly poate avea visuri profetice. Apoi mi povestii, cum i s'au predase acest dar pen-

tru mine. Mi era necaz, că nu întrebases mai cum se cade de numele necunoscutului protector sau binefăcătoriu.

Până când merse, ca să aprindă lampa, și să scoale pe Jenny, me imbrăcați. Nu neg, muriam de curiozitate; păuă acum fuseră darurile de anul nou pentru preotul din Crekelade tot atât de neinsemnate cât și de rari. Dam cu socoteala, că arēndașul, protectorul meu, a cărui bunăvoință mi se părea a o fi câștigat, vrea să me surprindă cu o cutie plină de colac, și admiram modestia lui, a-mi trimite darul încă înainte de a se face ziua.

Întrând în odaia de ședut, Polly și cu Jenny stau deja înaintea mesei lângă cutia, care era pecetluită cu îngrijire, provădută cu adresa mea și avea o mărime de tot neobiceinită, cum nu mai vădusem în viața mea. Ridicându-o observai că e cam grea. În coperiș erau două găuri rotunde, frumos tăiate.

Cu ajutorul Jennyi deschisei cu precauțiune cutia, deoarece mi se spusese să grigesc de cuprins. Ridicărăm o batistă fină, albă și ce se veți — nu, mirarea noastră nu se poate descrie. Ca dintr'o gură strigarăm cu toții: Dumneșeule!

Învălit frumos în pânza cea mai fină și împodobit cu pantlici rosa durmea aci un copil de vr'o 6 până 8 săptămâni. Era bine acoperit cu o plapomieară și sub cap avea o periniță moale de mătasă albastră. Plapoma precum și căișoara copi-

lului erau împodobite cu dantelele cele mai scumpe de Brabant.

Câteva minute îl privirăm fără a dice un cuvânt. În fine începu Polly a ride cu hohot și strigă: Oare ce să facem noi cu el? Aceasta nu este mitral! Jenny atinse sfios cu vârful degetului față copilului adormit și dise miloasă: Sêrmană ființă, n'ai tu mamă sau nu ți e ertat a avea una? Dumneșeule! o ființă atât de plăcută și atât de neajutorată respinsă! Și uite tată, uite numai Polly, cât doarme de linistit și plin de încredere: nu-i pasă de nefericirea sa, ca și când ar simți, că se află în mâna Domnului. Dormi numai sêrmană ființă respinsă! Părinții tei sunt poate prea nobili pentru tine sêrmană ființă și prea fericiți, decât a te lăsa să le conturbi fericirea lor. Dormi numai, noi nu te vom respinge! La bun loc te au adus; eu voi fi mama ta.

Vorbind Jenny astfel câteva lacrimi mari cădură din ochii ei. Strinsei pe evlavioasa și miloasa față la peptu-mi, dicându-i: Fii mamă! Vitregii copii ai sorții vin la copii vitregi. Dău cearcă credința noastră — nu, el nu o cearcă, o cunoaște deja. De aceea ni se aduse mica ființă respinsă. Deși noi nu scim, cu ce vom trăi zilele, care vin, acela, care ne-a făcut părinți acestei orfane, scie.

Așa dară ne deciserăm iute. Copilul dormia mereu. Într'aceea ne băteam capul să aflăm cine-i

chiar și prin succursul sau material (cu toate că sta-comune, cari la o altă ar reprezenta un număr de suflete de 54.752. Din toate acestea comune depărtarea către Orăștie, este maximum 3—4 oare și minimum $\frac{1}{2}$ oară, pe când depărtarea față cu centrul Devei este îndoit de mare și prin urmare aceste comune (specificate în memorandumul ppresbiteral) ar trebui să concurgă la Orăștie. La memorandum s'a alăturat un prospect vechiu, după care comunele din periferia Orăștiei au gravitat în trecut spre Orăștie și au și fost aparținătoare Orăștiei.

Dar cu toate acestea proiectul de noua arondare a trecut peste aceste exigențe naturale și nouă orăștienilor nu ni s'a dat nici măcar mângâierea de a obține nici un favor: adevărat se ni s'a dat cel puțin dreptul ca Orăștia să fie centru sinodal.

Orăștia este condamnată la un rol secundar cu toate că o sumă de impregiurări o designează ipso facto de centru electoral. Pozițiunea geografică este primul factor, care o recomandă de atare: parochiile se grupează în periferie proporționată spre acest centru. Apoi frecuența economică, estinatatea traiului, totdeauna a dat Orăștiei preferință, rol prevalent față cu nemernicia Devei. Prelângă această preoțimea și laicii Orăștiei au dat totdeauna probe necontestabile de interes pentru cauzele publice bisericesci, abstragând dela impregiurarea, că clerul nostru este superior în ori și ce privință clerului din cercul Devei.

Și oare nu știe publicul român, ce s'a făcut în Orăștie în cei 4 ani din urmă? Avem în Orăștie un institut de credit și de economii, care prevede nu numai întreg ținutul Orăștiei cu credite de bani, ci chiar și comune din tractul Devei (unde există numai o bancă română de pișule, susținută în mare parte de fundatori din Orăștie), tractul Geogiului I și II, — avem școală capitală, avem casină corespunzătoare, cu un cuvânt avem toate condițiunile necesare pentru a face din acest oraș un centru românesc considerabil, și pentru toate aceste jertfe oare să nu merităm a revindeca pe seama Orăștiei dreptul de a fi centru electoral sinodal și congresual??

A ignora acest caracter distinctiv al Orăștiei însmăna a ignora scopul unei arondări raționale și corăspunzătoare. Preoții și laicii noștri sunt foarte măchniți pentru această desconsiderare evidentă și ei văd în anecșarea cercului nostru la Deva cu centru o ignorare a impregiurărilor faptice și a factorilor decizători pentru ori ce împărțire electorală rațională.

Din espunerile de mai sus se vede apriat și lămurit, cât de just este postulatul orăștienilor de a revindeca dreptul de centru electoral congresual și sinodal pe seama Orăștiei și că este timpul suprem de a satisface această generală dorință a unui cerc, care intrunesc în așa perfectă măsură toate condițiunile pentru acuirarea dreptului, ce-l reclamă cu atâta stăruință și dreptate. X.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Arad, 15 Aprile, 1888 st. n.,
(Înceiere.)

dl Oncu începe cu critica, pe carea o ia sieși de bolsă a adevărului, ear față de alții, cari se încearcă să spună dânsului adevărul, îi-o pocnesce în față sub nume de pamflet scandalos; eu alte cuvinte, tot ce dîce dl Oncu și

sunt părinții, pe care fără indoială trebuia să-i cunoaștem, căci pe cutie era numele meu. Polly din nefericire nu știu să ne spuie mai mult, decât ceea ce ne povestise deja. Pe când miea creatură dormia dulce și eu me mai uitai odată peste predica mea de ați despre puterea vecinicei prevedințe, se sfătuiră ficele mele despre îngrijirea sērmanului oaspe. Polly se bucura ca un copil; Jenny părea a fi foarte mișcată. Mi părea ca și când a-și intra cu începutul anului nou într'un timp al minunilor și — fie superstițiune, sau nu — ca și când mi s'ar fi trimis în acest copilaș un inger păzitoriu pentru vremi grele. Nu pot exprima, cât de ușor, cât de linistit și fericit me simțiam.

Acceași dî seara

Foarte obosit de sânta slusă de preste dî veni acasă. Deși drumul era cu totul stricat, totuși trebuia să fac calea prin sate pe jos. Pentru aceea însă me recreai la reîntoarcere, auzind vesti bune, vădând odăița cea dragă și bucuria ficelor mele. Masa era pusă și pe ea o sticlă de vin ca să mai capăt putere. Era un dar de anul nou dela o bună dar necunoscută mână.

Cu deosebire m'am bucurat, vădând copilul cel vioiu în brațe la Jenny. Polly îmi arată duzina de cărpe fine, admirabilele căițe și cămășuțe, pe care le găsise în cutie, după aceea un pachetaș pecetluit

consoții d-sale este adevăr; ear ce dîce altul, ce nu-i convine, dîce, că-i pamflet scandalos; așa s'a întemplat și cu mine pentru-că eu în corespondența mea chiarificătoare din Nr. 28 față de multele atacuri scrise de clica tribunșiilor de aici în „Tribuna“ din Sibiu, — am scris câteva adevăruri și față de dl Oncu; eu pentru aceasta de loc nu m'eu s'ar, ci din contră voi reflecta cu sânge rece la teoriile și sofismele dlui Oncu, pe lângă toate, că sum convins, că d-sa le va lua și aceste de „pamflete scandaloase.“

Un nonsens, o ilegalitate vădită ca lumina soarelui afla dl Oncu în „Suplementul“, ce la adaus biserica la statutele „Reuniunii femeilor române din Arad și provincie;“ și dânsul a fost meteorul, carele a adus la reson pe urzătorii lui, silindui să-l retragă; și din acest motiv vine și me descălesce, că eu m'am prezentat a-l justifica în lumina și numele ortodocsiei; explicându-mi, ce este ortodocsia și ce este injuria! și apoi adaugă, că, ca om (înțelege jurist) ține sub demnitatea sa a intra și susține discusiuni juridice cu un om, care n'are nici conceptele elementare de drept, nici facultatea etică pentru dreptate, precum e acest „preot ortodoc.“

Să-mi permită dl Oncu, ca să iau și eu firul filosofiei d-sale, și să dîc, că și eu ca preot țin sub demnitatea mea de a lua învățătură dela un jurist ca dl Oncu despre „ortodocsie“, și cu atât mai puțin primesc dascălituri despre „etica pentru dreptate,“ — pentru-că despre cea dintâiu d-nea sa nu are nici cunoscînțele primitive, ear despre a doua să vede că-i lipsesce simțul cu desăvârșire.

Precumcă dlui Oncu îi lipsesc cunoscînțele despre ortodocsie și simțul etic de dreptate față de Sânta maica noastră biserică, în care s'a născut și crescut, — că în loc de a se supune votului bisericeii, sau a cerca strămutarea acelui vot ear la forurile bisericesci superioare, însuși recunoașce, că a alergat la potestatea politică în contra unei școale confessionale, prin urmare în contra bisericeii sale.

Și aceasta pentru mine, și cred pentru tot sufletul ortodoc e destulă dovadă, că pe dl Oncu nu-l doare de biserică.

Atâta, cu privire la ortodocsia și etica de dreptate a dlui Oncu.

Dl Oncu continuă că: „este un fenomen psihic, că cel întinat în sufletul său, nu poate privi pe cel curat, ci instinctiv se încearcă să-l mângiască, ca să nu fie mai curat decât el,“ și astfel însinuă preotului ortodoc „că țintesce al trăge și pe el în noroiul ființei sale proprii.“

Dacă bunacuvință nu-mi iartă să reflectez dlui Oncu, după cum ar merita, me mărginesc numai ai declara, că eu n'am voit să intin și să mângesc pe dl Oncu, ci am voit numai să apăr interesele bisericeii mele; deci nu sunt eu vina, dacă dl Oncu atacă biserica mea, pe carea tot „preotul ortodoc“ trebuie să o apere.

Cu privire la enrașiunile lui despre stipendiul din România mi rezerv a reveni la o altă ocaziune.

Dîce dl Oncu mai departe, că a ajuns, unde este și trăesce — prin munca și truda sa proprie, și precum nu are de a mulțemi dlui Dessean nimic, chiar așa nu are nici altora de felul preotului ortodoc; ei bine dle Oncu! adăți aminte, că pe timpul, când ai venit la Arad erai străin de nu aveai unde să-ți pleci capul! cu cine ai făcut aici primele cunoscînțe? au nu cu amicii intimi ai lui Dessean? și când deveniși om de sineși stătătoriu, deschizându-ți cancelaria advocațională în Arad, au nu amicii lui Dessean te spriginiră? căci aceea una mi vei concede să-ți-o spun, și cred, că nici d-ta nu vei nega, că Dessean are amici pe toți românii de bine din comitatul Aradului, afară de d-ta și clicașii tribunșiști ai d-tale!! și în zadar veți striga d-nea Voastră: perat Dessean, pentru-că el tot Dessean rămâne, el e bine cunoscut în comitatul Aradului, unde a încărunit în lupte și fapte naționale, până când pe d-nea Voastră și consoții nime nu vă știe, ce sunteți și ce a-ți

cu bani, cu adresa mea, pe care le găsiră la picioarele copilașului, când se desteptă și fū luat afară.

Curios de a afla ceva despre micul și necunoscutul meu oaspe, desfăcuti pachetul. El conținea un fâsic cu 20 guinee și o scrisoare de următorii cuprins:

„Încredințați despre evlavlia și iubirea de oameni a sfinției tale, părinți nenorociți îți predau scumpul lor copil spre îngrijire. Nu-l parasi, atunci când ne va fi ertat să ne arătăm înaintea D-tale, vom fi și noi recunosători. Chiar și din depărtare vom urmări necontenit tot, ce vei face pentru copilul nostru. Numele draguțului fecioraș este Alfred; este deja botezat. Banii pentru primul pătrar de an sunt alăturați. Regulat vei primi tot la trei luni acceași sumă. Îndurăte de bietul copil. L recomădăm draguței fice a d-tale Jenny.

(Va urma.)

* Comisiunea de incompatibilitate a camerei deputaților din B-pesta a anulat cu unanimitate de voturi mandatul deputatului din cercul electoral al Caransebeșului, al dlui Michail Popovici, și a declarat totdeodată, că în decurs de trei ani de zile dl Popovici nu mai poate fi reales.

făcut? căci până acum nu a-ți arătat că șciți alta decât numai a vă sfădi și a face vrașbă în toate părțile.

Vorbesc apoi dl Oncu despre cele întemplate în anul 1884 cu scisiunea politică din Arad, numind pe Dessean și compania sa de desidenți politici; dacă ar dîce-o aceasta altul, și nu dl Oncu, a-și trece simplaminte la ordinea zilei preste aceste enunțaiuni, însă când 'mi aduc aminte de ținuta politică a dlui Oncu din 1884, știu, că dânsul atunci nu era nici cald nici rece, precum n'a fost nici de atunci încoace, și abia acum a început a se încălzi în cele politice.

Cu un fenomen și mai miraculos și estraordinariu apare apoi dl Oncu în consecuințele sale politice și personali în atitudinea sa cu dl Stănescu dela anul 1878, căci dânsul cu câteva șire, prin cari aproabă pe dl Stănescu — ia asuprași toate cele din trecut; nici eu n'am intenționat a me atinge de dl Stănescu, ci am voit numai să arăt înconsecința sau precum dîcem noi preoții — morala la resonamentul dlui Oncu; și spre acest scop 'mi iau voie a întreba pe dl Oncu să ne spună, când a fost dară el în răstăcire: la anul 1878 sau la anul 1888? — căci noi așa șcim, că dl Stănescu la anul 18.8, tocmai cu motivele dlui Oncu din anul 1888 și-au justificat candidatura în cercul de „Tinca“, pe cari justificări atunci dl Oncu nu le-a primit, ci a subscris adresa cunoscută. Ce va se dîcă aceasta? eu ca preot n'o înțeleg, poate că dl Oncu ca jurist o înțelege!!

În tot răspsunsul dlui Oncu mai curioasă mi se pare încheierea unde dîce: „întoarcese-va urgia asupra celui a se provoacă preoții în biserică la bellum omnium contra omnes.“

Ca un public însă se poată judeca, care dintre noi provoacă resbelul în biserică, sum silit, și dl Oncu 'mi va permite să spun aici, că după-ce dela oamenii din clica d-iei Sale a apărut o ploaie de corespondențe anonime în „Tribuna“ din Sibiu și chiar și în „Românul“ din Bucuresci, — care de care mai provocatoare și ofensătoare, după ce m'am convins, că chiar dl Oncu este acela, care a alergat la poliție, ear d na consoarta sa la înaltul regim, cerënd ingerință și asistință contra reuniunii femeilor române din Arad pentru înființarea unei școli confessionale ortodocșe, ceea ce de altcum și dlui recunoașce, după ce mai departe însu-mi am vădut pe unii din frații preoți uniți, urcându-se pe bancele seminiului nostru ortodocș, strigând în gura mare drept părtinirea dlui Oncu, în fine după ce știu, că dl Oncu toate ocaziunile le folosește pentru a ataca pe capii bisericeii noastre și într'una și pe preoțimea carea aderează la ei; în urma tuturor acestora și mai a altor știute, pe cari le conserv pe altădată, așa cred, că datoriu am fost conșcinții și bisericeii mele ca să ies la iveală și să informez onoratul public despre starea adevărată a lucrului și atrăgând atențiunea confrăților mei preoți la atacurile nemeritate, ce se fac nu numai singuraticilor, ci chiar și capilor noștri bisericesci și însuși bisericeii noastre, astfel să reclam spriginul lor în acceaș impregiurări grele față de pornirile dăunoase ale clicașilor tribunșiști, înainte de ce ar trece oara a unspredeceea!!

Premițând acceaș, întreb și eu la rëndul meu pe tot omul nepreocupat: oare eu am provocat la resbel în biserică, care am scris o singură corespondență întru apărarea bisericeii mele față de atacurile înveninate, ce s'au pornit asupra ei? sau cei ce au început atacul, l'a continuat și-l continuă fără muștrare de conșcință? oare înculparea dlui Oncu nu samănă cu înculparea lupului din fabulă contra mielului? Să-și noteze însă bine dl Oncu și toți clicașii sau tribunșiști, că a venit timpul ca să nu-i mai lăsam să abuzeze de îndulgița noastră, a venit timpul ca să ne punem și noi preoții ortodocș în acțiune pentru a vă respinge cu indignațiune atacurile, ce le îndreptați contra capilor noștri bisericesci, contra bisericeii și contra noastră, a venit adevăratul timp, ca să ve măsurăm cu măsura cu carea ne măsurați, și acceaș nu o facem la îndemnul nimenui, ci din inițiativa noastră!!

Mai atinse dl Oncu încă o frasă, și anume „Salus rei publicae“ în umbra căreia puindu-se, se crede cusat, afirmând, că pentru aceea și-a permis cele făcute. Dacă dl Oncu e atât de insuflețit pentru „Salus rei publicae,“ cum vine, că de mai mulți ani fiind membru ales în congregațiunea comitatului Arad, ca român și mare naționalist, cum se gerează, nu se află îndemnat măcar odată să-și ridice vocea pentru apărarea intereselor poporului din comitat, au doară nu sub acest cuvânt a primit mandatul?

Încheiu de astădată în credința, că dl Oncu 'și va recunoașce rătăcirea sa, și recunoscând acceaș, nu va lăsa să apună soarele înainte de a-și întoarce pașii din calea începută.

Un preot ortodocș.

Mogoș, în 23 Aprile 1888 st. n. Mult stimulate dle redactor! După ce faptele împlinite de mai jos merită să fie cunoscute și de M. O. public cetitoriu, care se interesează încă de sf. biserică pe carea d'abia o mai avem, unde se păstrează limba, și unde-și mai alină creștinul durerile sale, aflând mângăerea sufletească: Vă rog a înregistra în coloanele prețuitului diar, ce redigeți, următoarele:

Petrecând mai multe zile în comuna Mogoș, cu plăcere asculta delă mai mulți locuitori din acceașă comună, că ținêrul preot din crângul Mămăligani, dl Vasilie N. David, 'și cunoașce pe deplin chemarea sa, căci îndată ce se aședă în parochie, prin purtarea sa modestă, și prin evlavlia sa, ba

rea lui materială e foarte modestă) a procurat un rënd de vestminte preoțești cu 80 fl. la care au sucurs un parochian Pavel Coc cu 30 fl., Teodor Mămăligă cu 15 fl., Iuonuf Macavei cu 8 fl. și Nicolau Cosma cu 2 fl. acestia doi din Bucium Muntari, de unde au mai intrat dela mai mulți indiviți 10 fl., asemenea eară dela mai mulți parochiani 15 fl. v. a.

Tot din alipire cătră persoana sa evlavioasă, poporenii au provădit sfânta biserică cu mai multe ornamente, și mai ales dl Samoil Marienescu comerciant, cu o cădelniță frumoasă în preț de 10 fl. v. a., Ioan Colda din Bucium Poeni cu o cruce de mână, frumoasă, în preț de 10 fl. v. a.

Vedând dl preot supra amintit, că biserica este în o stare deplorabilă, se apucă de renovarea acesteia, carea ce e drept, costă 104 fl. 20 cr., dară astăzi cu plăcere se duc credincioșii să asculte serviciile divine sevărsite cu pietate; ba chiar și străinii i-se închină cu respect, așa un esteior frumos are.

La renovarea acesteia, respective la acoperirea speselor a dat sucursul lor mai însemnat dl notariu Basiliu Barluț cu 3 fl., dl preot local V. N. David 5 fl., Mămăligă Todor 5 fl., Ioan Ciulea 5 fl., eară restul l-au făcut din mână în mână ceialalți parochiani cari asemenea merită toată lauda și onoarea.

Desamintitul domn preot David însă nici cu aceste nu s'a îndestulit, ci fiindcă biserica nu are numai două clopote mici și dintre cari cel mai mare totodată e și crepat, se puse și cumpără unul frumos cu 300 fl. pe risicul seu, numai din încrederea în poporenia sei cei buni, cari îi promiseră că vor face toate cele bune, și restul cât nu s'a acoperit până acum prin colectă îl vor face ei în timpul prefipt. S'a colectat până acum numai 140 fl. și anunit dela un creștin din Bucium Sat Nicolae Giurca 40 fl., cantorul din loc Ioan Costinaș (Verbunc) 40 fl., preotul V. David 10 fl., Basiliu Barluț notariu 5 fl., Teodor Mămăligă 10 fl., Teodor Presecan 5 fl., Clement Costea 5 fl., Vasilie Anghel 5 fl., Nicolau Cotofenciu 3 fl. Nicolau David 3 fl., Cosma Ciulea 1 fl., și locuitorul din Bucium-Sașa Iuonuf Nicolae (Cioabă) 10 fl., eară restul are să fie solvit în termen de 2 ani.

Dic deci, că astfel de fapte frumoase sunt demne de imitat din partea ori și căruî domn preot român, unde bisericile sunt în stare deplorabilă, eară dl preot Vasiliu N. David și credincioșii sei, precum și ceialalți contribuenți sunt demni de toată lauda.

Onoare tuturor asemenea dic din parte-mi.

Prelângă cari rămân,
Al d-voastre stimătoriu

„Un călătoriu.“

Varietăți.

* Majestatea Sa împărăteasa și regina noastră după o absență de șase săptămâni din Viena, s'a reintors din călătoria întreprinsă în Anglia împreună cu archiducesa Maria Valeria. La gară Majestatea Sa a fost întâmpinată de Maj. Sa monarhul însoțit de aproape toți membrii familiei împărătești.

* (Avansări în armată). Maj. Sa ces. reg. apostolică s'a îndurat prea grațios a denumi în armata comună: pe colonelul-brigadier Otto cav. de Phol de general-maior; de capitan cl. I a la inf: pe căpit. de cl. II-a Pavel Smeu; de căpitani cl. II-a la infanterie pe supra locotenenții: Ioan Bogdan, Simion Blasiu, Stefan Bogat, Emiliu Rucavina, Bartolomeiu Andreica, Constantin Lalescu; de locotenți pe sub-locotenenții: Iuliu Beran și la artilerie: Michail Vlădar și Mich. Pușcaș; de sub-locotenenți la inf: Alecsandru Muntean, Ant. Antoneli, Vicențiu Beran, Iosif Petras; la artilerie: F. Brada, Antoniu Petran, Nic. Spintre. La honvedime: Alecs. Velle de maior; căpitani de cl. Iiu: Pavel Domokos, George Popovici; căpitani cl. IIa: George Boeriu; supra locotenenți: Petru Boeriu, Ioan Colac, Ioan Pușcașiu; și Alecsandru Sebeșian locot. la caval.

* (Generalul Traian Doda morbos). După cum se anunță din Caransebeș, dl general Traian Doda, întorcându-se acasă din cancelaria comunității de avere a grănițerilor a avut un atac de apoplexie. Medicii locali au luat toate mijloacele de precauțiune. Acum se află mai bine.

* Deputați mirenii pentru sinodul eparchial Aradan au fost aleși următorii domni: în cercul Aradului: Lazar Ionescu protofisc. comitatens și Ioan Popoviciu Desean avocat; în cercul Siriei: Sigismund Popoviciu președinte la tribunalul regesc din Solnoc și Daniil Gabor subjude regesc în Siria; în cercul Radnei: Ioan Beleş avocat și deputat dietal și Paul Milovan notariu comunal; în cercul Chisineului: Teodor Ciontea profesor la seminarul din Arad și Michail Veliciu avocat în Chisineu; în cercul Ienopolei: Georgiu Feier avocat și Ioan Cornea ingineriu; în cercul

Giulei: Vasilie Paguba jude regesc și David Nicoara asesor referinte; în cercul Halmagiului: Teodor Pap avocat în Baia de Crișiu și Petru Truța avocat în Arad; în cercul Butenilor: Demetriu Bonciu notariu public în Arad și Dr. Constantin Groză medic cercual; în cercul Temišorii: Paul Rotariu avocat și redactor și Emanoil Ungurean avocat; în cercul Lipovei: Dr. Iuliu Bonciu și Georgiu Cojocariu; în cercul Vingei: Vicențiu Babeș membrul academei de sciintă și Georgiu Ardelean avocat; în cercul Banat-Comloșului: Ioan Suciu notariu comunal și Iulian Vuia învățatoriu; în cercul Birchișului: Eugeniu de Mocsanyi proprietariu în Capolnaș și Zeno de Mocsanyi proprietariu în Bulciu; în cercul Belințului: Dr. Iosif Gal proprietariu și membrul casei magnaților și Constantin Lazar pretor.

„Biserica și Școala.“
* (Cas de moarte). Jalnica soție, părinți, frate, soră, cumnat și cumnată cu inima frântă de durere aduc la cunoștință tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcților jalnica și timpuria moarte a iubitului lor soț, fiu, frate și cumnat Dr. **Iuone de Pop**, medic cercual, carele a reposat în domnul în urma unui morb îndelungat, dându și sufletul nobil în mâinile Creatorului în 1-ma Maiu st. n. 1888 la 4 oare d. a. în al 44-lea an de etate.

Oșemintele repausatului se vor astruca spre eternul repaus în 3 Maiu st. n. la 4 oare d. a. în cimiteriul local.

Fie i țărâna ușoară și memoria eternă!

Bucerdea vinoasă (Boros Bocsárd) 1 Maiu st. n. 1888.

Iacob de Pop, proprietariu. Sofia Pop n. Giurca ca părinți. Nicolau de Pop, secretariu r. financiar ca frate. Maria Metes n. Pop ca soră. Agafia Pop n. Gombosiu ca cumnată. Moise Metes, notariu cercual ca cumnat.

* (Noul președinte al Curiei.) Majestatea Sa a denumit de președinte al Curiei, în locul defunctului Bela Perczel pe dl Nicolau Szabó. Denumitul de câțiva ani a condus agendele supremului for de justiție ca președinte secundar și este unul dintre cei mai distinși iuristi ai Ungariei.

* (Apel). Dl Vasiliu Podoabă, capelan greco-catolic în Cluș, din însărcinarea mai multor preoți greco-catolici și gr. or. din jurul Clușului, din motivul, că jurnalul Clușan „Kolozvár“ din incidentul procesului de presă al „Tribunei“ atacă în mod nedemn pe clerul român numindu-l incult, decădând și semi barbar face apel la clerul român, ca să protesteze în mod sərbătorec în contra acestor batjocuri și calomnii.

* (Inchiderea sesiunii academei). Vineri după ameați la ora 1½ M. M. L. L. regele și regina României au mers de au asistat la ședința academei. Maj. Lor au fost întâmpinate de dl Sturdza secret. acad. și de d-nii Barițiu, Sion, și Ștefănescu. Regele după ce ocupă fotoliul prezidențial, anunță adunării, că dăruiesce academei operele complete „Carmen Sylva.“ Deschidându-se ședința vorbi dl G. Barițiu; dl B. P. Hașdeu dete cetire unei dări de seamă asupra: „Etymologicum Magnum Romaniae“ și dl Sion ceti o relație asupra documentelor istorice din arhivele dela Kișeneu. La 3 oare, regele a declarat ședința de închisă, esprimându și dorința d'a revede în sesiunea viitoare iarăși întruniți pe toți membrii spre a urma însemnatele lucrări menite a desvolta sentimentele patriotice și a înălța neamul românesc.

* (Sfințirea marelui clopot) al metropoliei din București s'a sēvērsit cu o mare solemnitate din partea I. P. S. metropolitului primat, asistat de înaltul cler. La actul sfințirii a luat parte Maj. Sa regele și un public de tot număr. I. P. S. metropolitul primat rosti un cuvânt foarte mișcatoriu, urând ca sunetul noului clopot, chemând pe români la proslăvirea Domnului, să vestească pacea, mărirea neamului și prosperarea țerei românesci. După ceremonie a fost recepțiune în palatul metropolitan.

* (Este bun și priincios sănătății somnului de ȕi?) Aceasta e întrebarea, cu care se ocupă foaia nemțească „Fundgrube“, ȕicând, privitoriu la tema aceasta următoarele: „Sē afirmă, că somnul de ȕi ar fi primejdios sănătății, pentru-că produce apoplexie și alte boale. Nu incipe nici o îndoeală, că afirmarea aceasta e la loc; se referă însă numai la acel soi de oameni, cari nu lucră nimica, nici cu corpul, nici cu mintea, și nu fac nici o mișcare. Și aci nu somnul de ȕi e pricina boalelor, ci modul de viață. Acela, care ostenesce și muncesce, cu corpul ori cu spiritul, poate dară trage fără teamă câte un puu de somn după mănecare, căci prin aceasta i se întăresc de nou puterile. Sē luăm exemplul dela animale, care după mănecare asemenea se culcă să se odihnească și să mistuească aceea ce au în stomac.“

* (Mortalitatea în Ungaria). Din raportul statistic al biroului țerei aflăm, că dintre cele 56 cetăți mari europene cu mai bine câte de 100,000

locuitori, Budapesta ocupă locul prim în privința mortalității. Așa în anul 1887 au murit în Stuttgart dintre 1000 de persoane abia 18, în Londra 19, în Berlin 21, în Paris 23, în Petersburg 26, ear în Budapesta 32. În 1886 au murit în Budapesta din 1000 persoane 39. În Brașov au murit în 1887 abia 26 persoane din 1000, în Dobrițin 29, în Arad 31, în Timișoara 33, în Cluș 35, în Pojon 37, în Oradea-mare 39, în Bichiș-Ciaba 48.

Bibliografie.

„George Lazar“, revistă pedagogică, apare în Bêrlad. Nr. 1 Cătră cetitori. — Reflecțiuni metodice asupra programelor cursului primariu. — Realismul în pedagogie. — Considerațiuni generale asupra exercițiilor manuale în scoalele populare de băeți. — Literatura populară. — Notițe literare și științifice. Buletin pedagogic.

A apêrut în Bucuresci, tipografia I. Binder, strada Brezoian Nr. 1: „Frunze de toamnă“, versuri de Alesandru Negrișanu-Nenovean. Partea I-ii. Prețul 2 lei.

Dare de seamă și mulțămită publică.

La „Balul“ arangiat în Brad, — fostul comitat al Zarandului, — de cătră mai mulți membri ai comitetului protopresbiteral, în 20 Februarie, 1888 — în favorul înființării fond protopresbiteral al tractului gr. or. al Zarandului, au participat și contribuit următorii p. t. public: Ioan German 2 fl.; Nicolau Obădău 2 fl.; Sav Stănilă 1 fl.; Alecsandru Draia 1 fl.; Mihail Giurgiu (? Corect.); Vasiliu Boneu 2 fl.; Vasiliu Dămian 5 fl.; Stefan Albu 2 fl.; Krasznay Olivér 1 fl.; Krasznay Béla 1 fl.; Inocentiu Bogdan 1 fl.; N. Lednyiczki 1 fl.; Constantin Costin 1 fl.; Romul Jurca 1 fl.; Aron Feier 2 fl.; Anna Bele 2 fl.; Piczek Sándor 2 fl.; Dna Konya 2 fl.; Tovie Todoran 2 fl.; Pavel Vraciu 1 fl.; Szabo József 2 fl.; Simion Krausz 2 fl.; Pankl József 2 fl.; Kohn Lipot 1 fl.; Iuliu Ciuciu 2 fl.; Lázár László 2 fl.; Ladislau Irodencă 2 fl.; Nicolau Bedea 1 fl. 50 cr.; Wilhelm Venator 1 fl.; Antoniu Pietsch 2 fl.; Leopold Brády 2 fl.; Carol Müller 3 fl.; Arpád Leyk 2 fl.; Nicolau Bolboca 2 fl.; Georgiu Împêrat 2 fl.; Albert Brády 4 fl.; Eleonora Cosma 1 fl.; Emil Cospêrda 2 fl.; Eduard Strasser 2 fl.; Dna Körmendy 2 fl.; Georgiu Secarian 2 fl.; Bartha Árpád 2 fl.; Pankl Ferencz 1 fl.; Kugel Jakab 1 fl.; Ludovik Göbbel 1 fl.; N. Izrael 2 fl.; N. Weber 10 fl.; Pietsch István 1 fl.; Estira Sandbüchler 1 fl.; Ioan Rusu, medic 1 fl.; Petru Rimbașiu, 2 fl.; George Părău 2 fl.; Gavriil Borza 2 fl.; Simion Bibarțiu 1 fl.; Enea Joldea 2 fl.; Balia Ödön 2 fl. și Ioan Anghel 1 fl. v. a.

Cu totul deci au încurs la cassă, suma de 105 fl. 50 cr.

Fără de a participa la petrecere au contribuit, următorii p. t. P. cu următoarele sume: Iosif Tisu 1 fl.; Teodor Zeriu 1 fl.; Ioan Jurca 1 fl.; Baternay 1 fl.; Bele István 1 fl.; L. Jozsef 1 fl.; Fridrich Roșca 1 fl.; Petru Trif 1 fl.; Almășan George 1 fl.; Kristyori Albert 50 cr.; Pleșa George 1 fl.; George Bocan 2 fl.; Ioan Perian 1 fl.; Simion Ardeu 1 fl.; Iosif Costea 1 fl.; Ioan Rus 1 fl.; Barna Iosif 1 fl.; Slessinger Pál 50 cr.; Simulescu Nicolae 1 fl.; Augustin Onițiu 1 fl.; Ioan Ciocan 1 fl.; Iosif Parva 1 fl.; Dr. George Ilea 1 fl.; Ioan Faur 1 fl.; George Aslău 50 cr.; Danil Giurgiu 1 fl.; Ioan Câmpean 2 fl.; Avram Creciun I. Ioan 1 fl.; Avram Groza 1 fl.; Anastasia Moldovan 1 fl.; Simion Băcillă 1 fl.; Petru Perian 1 fl.; Dr. Moldovan 2 fl.; G. D. 1 fl.; I. E. Cosma 1 fl.; George Moldovan 1 fl.; George Bărdosy 2 fl.; Ionița Secarian 1 fl.; Cornelia Stoicovits 2 fl.; Perian Lazar 1 fl.; Czepmkot 1 fl.; Eckert Michael 1 fl.; Petru László 1 fl.; Ioan Lászlófl. și 1 Ioan Resiga 1 fl.; și Georgiu Bogdan 2 fl.

Prin urmare prin contribuiri colecte au încurs 51 fl. 50 cr. v. a. Suma totală deci a întratelor e: 155 fl. v. a. din carea subtrăgându-se, spesele în suma de 55 fl. v. a. rezultă un venit curat de 100 fl. v. a. carea sumă s'a și elocată de ja spre fructificare, la societatea de împrumuturi și economii „Huniădoara“ în Deva.

Comitetul arangiator și exprimă deci, cordială sa mulțămită pe aceasta cale atât On. P. participătoriu la aceasta petrecere, carea a fost destul de animată și au decurs în cea mai frumoasă ordine, durând până în reversatul țilei cât și M. On. P. contributoriu pentru binevoitoriul sprigin acordat cu aceasta ocaziune.

Georgiu Părău,
cassariu.

Loterie.

Mercuri în 2 Maiu n. 1888.

Brünn:	15	18	70	62	47
--------	----	----	----	----	----

Bursa de Viena și Pesta.

Din 1 Maiu 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Gaibin	5.94	5.94
Napoleon	10.04	10.05
100 marce nemțesci	62.18	62.21
London pe (poliță de trei luni)	126.75	126.80

Nr. 179. [1824] 3-3

EDICT.

Nicolae Tulban gr. or. din Avrig, protopresbiteratul Avrigului, care din anul 1879 a părăsit cu necredință pe legiuita sa soție Ioana Pavel gr. or. tot din Avrig și a pribegit în lume fără a se scîi locul ubicațiunei lui, se citează prin aceasta a se prezenta înaintea subsemnatului oficiu protopresbiterale în termiu de trei luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial intentat de soția lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Avrig, 22 Februarie, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului, ca for matrimonial de prima instanță.

Ioan Cădea, protopop.

Nr 229-1888 [1825] 3-3

EDICT.

Ilie Muntean de religia gr. or. din Armeni, protopresbiteratul Mercurei, carele de 5 ani a părăsit cu necredință pe legiuita sa soție Ana Dragomir gr. cat. din Armeni și a pribegit în lume, fără a se scîi ubicațiunea lui și dacă mai este în viață sau nu, se citează prin aceasta a se înfățișa înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral în termin de șase luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră, procesul divorțial

incaminat de soția sa, se va pertracta și decide și în absența lui.

Mercurea, la 28 Martiu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mercurei.

I. Drooc, protopop.

Picăturile de stomach Mariazelor,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemănat mai bune, ca ori cari alte, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vânturi, răgăeli acre, colică, catar de stomach, acerea, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, galbinare, greață și vârsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau incuere, încălcarea stomachului cu mâncări și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroidi. Prețul unei sticle dimpreună cu manducerea la întrebuintărea lor 35 cr., o sticlă duplă 60 cr.

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kreamsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazelor nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebuintărea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazelor, se falsifică și imiteză în multe părți. Ca semn al veritabilităței, are să se ia totdeauna, embalagia cu care se învelesce sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provădută cu marca fabriciei, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca esplicarea la întrebuintărea lor, care se află la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kreamsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Keserü. — Satuung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Medias, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. — Făgăraș, farmacia Pildner, farmacia Hermann. [1707] 22-25

Morbul caracteristic și mai lățit în această țară este mistuirea cea rea.

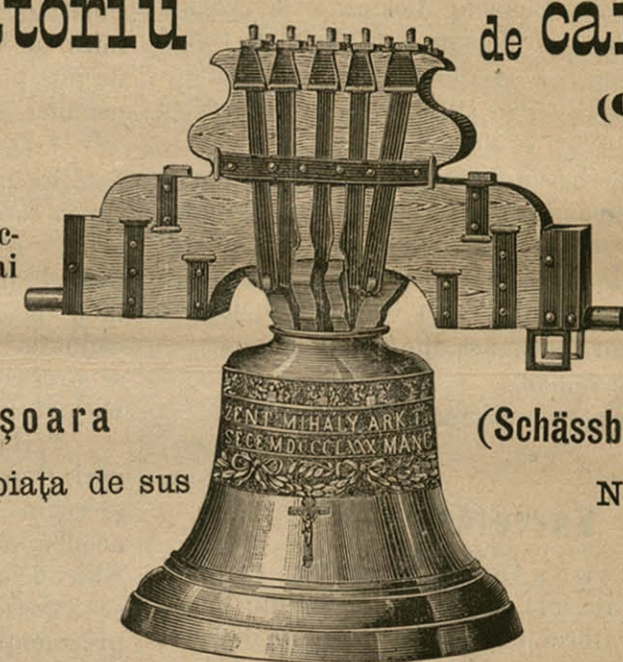
Bucătăriile moderne și modul de traiu modern sunt cauzele acestei suferințe, care în un mod neprevădător ne cupinde în ghiarele sale. Mulți oameni sufer de durări de pept și coaste, adeseori și de dureri de spate; se simt slabi și somnuroși, au un gust rău în gură, mai cu seamă dimineța; un fel de scuipit cleios se adună în dinți; apetitul lor e rău, în stomach simt ceva ca o povară grea, și adeseori simt în stomach un fel de obosire, ce nu se poate descrie, care prin întroducerea nutremântului nu se depărtează. Ochii sunt fără viață, mânilor și picioarelor se răcesc; nu trece mult și se ivesce tusa, la început seacă, după câteva luni însă însoțită de flegmă verde, cel cuprins de boală se simte pururea obosit, somnul nu-l recrează; devine mai apoi nervos, iritabil și melancolic, l cuprind presișiri rele; când se ridică repede se simte amețit și întreg capul îi e clătinător, intestinele se astupă, pelea îi devine sârbăcită și ferbinte, sângele se îngroașe și înțapă, sclerotică ochiului capătă o culoare galbină; urinul se împuținează și capătă o culoare închisă, rămânând o parte din el înlăuntru; luând nutremântul, simte când un gust dulce când acru, care e însoțit de băii puternice de inimă; puterea vederii scade, înpăienginandui-se ochii și se simte cuprins de simțul unei mari slăbiciuni și osteneți. Toate acestea simptome apar alternativ, și se presupune, că aproape o terțialitate din populațiunea acestei țări sufer de una sau alta formă a acestei boale. Prin Extrakt-shaker mistuirea bucatelor ia un așa avânt, că corpului bolnav dându-se nutremânt devine foarte sănătos. Efectul acestei medicini este într'adevăr admirabil. Milioane și milioane de butelii s'au vëndut și numărul documentelor, cari atestă puterea vindecătoare a acestei medicini, e foarte mare. Sute de boale, cari poartă cele mai diferite nume, sunt urmările nemisturării; depărtat acest rău din urmă, dispar toate celelalte, căci acelea sunt simptome ale adevăratei boale. Medicina e Shaker-Extrakt. Mărturisirile miilor, cari vorbesc în un mod foarte satisfăcător de propriătățile vindecătoare ale ei, o dovedesc aceasta fără nici o îndoială. Această medicină escelentă se poate căpăta în toate spișeriile.

Persoane, cari sufer de incuare, se folosească „pilulele de curățire a le lui Seigel“ (Seigel's Abführ-Pillen) în legătură cu Shaker-Extrakt „Pilulele curățitoare ale lui Seigel“ vindecă incuarea, alungă frigurile și răceala, departă durerea de cap, împedecă mânia. Care le a cercat va continua de sigur cu folosirea lor. Produc efect pe încet și fără de a cauza durere. Prețul: Unci butelie Shaker-Extrakt fl. 1.25. O șatula „pilulele curățitoare ale lui Seigel“ 50 cr.

Proprietariul medicinei „Shaker-Extrakt“ și al „pilulelor lui Seigel“ A. I. White Limited, London 35 Faringand Road E. C. [1746] 10-24

Depositul principal și centru de expediție la Iohann Nep. Harna, spișier „la leul de aur“ în Kreamsier (Moravia) și se căpăta și în cele mai multe spișerii din Austria

Mihaile Manchen, vârsătoriu de campane

și de construcțiunea cea mai nouă

ensulsucitoriu

în Sighișoara

(Schässburg-Segesvár)

piața de sus

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifera și repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efeptuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [1801] 4 10

Advertisement for Liebig's Meat Extract. Text includes: 'Cele mai mari distincțiuni la expozițiunile de la 1867 încôce.', 'Să se cêra tot-de-a-una a nume: Extract de carne al Companiei Liebig', 'Numai atunci veritabil, când eticheta fiecărui borcan poartă alăturata semnătură în coloré albastră.', 'Extractul de carne al lui Liebig servește pentru a prepara repede o excelentă supă substanțială, precum și a inbu nătăși și a da aromă tutulor supelor, sosurilor, legumelor și mâncărilor de carne și, fiind bine întrebuintat, oferesce pe lângă o comoditate extraordinare mijlocul pentru economii mari în menaju. Excelent mijloc de întărire pentru slabi și bolnavi.' and 'Depositul central al Companiei Liebig pentru Austro-Ungaria: Carl Berck furnisorul curței imp. reg. austr. Viena, I., Wollzeile 9. Se găsește în toate băcăniile, drogheriele și farmaciile.' [1788]

Advertisement for steam-powered threshing machines. Text includes: 'NOU! Mașine de trierat cu vapor patentate', 'pentru locomobile de încăldît cu lemne cãrbuni ori paie cu o putere de cai de 3 1/2 și 4', 'trieră în 10 oare 4,500-6,000 snopi de tot curat și sortat, material de ars se consumă de tot puțin', 'esecutarea cu mult mai potențată și mai bună și transportul cu mult mai ușor ca la alte mașine de acest soi.', 'Cataloage stau la dispozițiune.', 'Mașinile acestea se efeptuesc în construcțiunea cea mai solidă și funcțiunea prompt și convenabil.', 'GROSSMANN și RAUSCHENBACH prima fabrică ungurească de mașine agricole BUDAPESTA', 'äussere Waitznerstrasse Nr. 7. [1816] 2-5'

Advertisement for Iosif Gavora. Text includes: 'IOSIF GAVORA.', 'Pentru lucru eminent și gust bun la espositiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medaila cea mare a espositiunii.', 'In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.', 'Recomând obiectele necesare pentru ajustarea bisericilor și capelelor pentru prețurile cele mai moderate, și lucrate cât se poate mai frumos: Anume: Odăjdii, felon și altele, după ritul greco-oriental.', 'Prapori și stindarde pentru reuniuni.', 'Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte, sfesnice pentru altariu și de părete, candel.', 'Iconostase, chipuri pentru frontariu. În-mormântarea Domnului, etc. etc.', 'Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte, sfesnice pentru altariu și de părete, candel.', 'Iconostase, chipuri pentru frontariu. În-mormântarea Domnului, etc. etc.', 'Primește repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.', 'Cusături cu aur, argint și mătăsă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătăsă.', 'Dantele bisericesci. Învêitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.', 'Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoscință.', 'Cataloage de prețuri la dorință trimit libere de post-port. [1744] 23-30'